

Generální ředitelství cel

V Praze dne 20. března 2025

Spisová značka: [12027/2025-900000-23010](#)

Č. j.: 12027/2025-900000-2310

Vyřizuje: Čermák

Vaše značka:

Informace k novému znění ustanovení § 82 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“).

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 462/2024 Sb., ze dne 11. prosince 2024, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nabyla účinnosti dne 1.1.2025 novela zákona o spotřebních daních. V rámci této novely došlo (mimo jiné) ke změně v ustanovení § 82, který pojednává o malých nezávislých pivovarech. Zde jsou popsány nejzásadnější změny.

1) Co musí splňovat malý nezávislý pivovar.

Jsou stanoveny základní podmínky, které musí pivovar splňovat, aby mohl být považován za malý nezávislý pivovar.

Roční objem výroby piva:

Podmínka ročního objemu výroby piva zůstává stejná - **max. 200 000 hl.**

Výrobní nezávislost:

Pivovar musí být **výrobně nezávislý**, to znamená, že nesmí mít **provozní nebo skladovací prostory technologicky nebo jinak propojeny s jiným pivovarem**. Tato část ustanovení vyžaduje, aby každý pivovar stál samostatně, jako samostatná, s jiným pivovarem fyzicky nepropojená jednotka. Taktéž **nesmí pivovaru chybět některá část hlavního výrobního provozního souboru**, čímž je myšlena varna, spilka a ležácký sklep, případně cylindrokonické tanky, nebo obdobné zařízení (ve kterém je prováděno kvašení a dokvašování piva). Opět jde o to, aby pivovar samostatně disponoval veškerým technologickým zařízením nezbytným pro výrobu piva, čímž je zamezeno, aby pivovary např. sdílely varnu, nebo jinou část hlavního výrobního souboru, nebo aby některou tuto část pivovar postrádal a byl tak odkázán (závislý) na jiném pivovaru.

Výroba piva v licenci:

Zákon o spotřebních daních sice stanoví, že v malém nezávislém pivovaru se **nevyrábí pivo v licenci**, nicméně zákon dále (ust. § 82 odst. 8 zákona o spotřebních daních) stanovuje fikci, že **je možné na pivovary, které jsou vzájemně v licenčním vztahu, pohlížet jako na jeden malý nezávislý pivovar**. Musí být však splněna podmínka, že **součet množství piva vyrobeného za rok v těchto pivovarech nesmí překročit**

200 000 hl a také, že tyto pivovary nebudou na sobě výrobně závislé. Sazba daně těchto pivovarů (velikostní skupina) bude odpovídat součtu jejich roční výroby piva.

Největší změny v podmínkách pro malý nezávislý pivovar se týkají **právní a hospodářské nezávislosti**:

2) Definice právní závislosti.

Od 1.1.2025 je **právní závislost** vztažena nikoli obecně na „pivovar“, jak tomu bylo v předchozí verzi právní úpravy zákona o spotřebních daních, ale **vztahuje se k provozovatelům a vlastníkům pivovaru**, přičemž **pivovar je definován** (v ust. § 3 odst. 1 písm. i)) **jako výrobní daňový sklad piva**. Stěžejní přitom je, zda provozovatel nebo vlastník pivovaru může uplatňovat **převažující vliv** na provozovatele nebo vlastníka jiného pivovaru, přičemž tento vztah platí automaticky i obráceně, což znamená, že závislími se stávají oba pivovary – jak ovládaný pivovar (osobou, či osobami provozovatele nebo vlastníka jiného pivovaru), tak pivovar ovládající. Zákon dále stanoví, že **se nemusí jednat čistě o osobu provozovatele či vlastníka**, ale jedná se taktéž o **osobu, která v provozovateli či vlastníku pivovaru může uplatňovat přímo či nepřímo převažující vliv**. Tato úprava cílí především na obchodní společnosti, které mohou mít složitější vlastnickou strukturu skládající se jak z osob fyzických, tak právnických. **Při posuzování, zda jsou pivovary právně závislé tak bude stěžejní, zda dotčené osoby mohou přímo či nepřímo uplatňovat převažující vliv, a to i prostřednictvím jiných osob**. Zde stačí pouhá teoretická možnost, že by osoby mohly rozhodující vliv uplatnit - v praxi se tak budou posuzovat pivovary, ve kterých figurují stejné osoby disponující samostatně sice menšinovým obchodním podílem, nebo hlasovacími právy, avšak potenciálně společně podílem většinovým, jako pivovary právně závislé.

Za právně závislé jsou také považováni provozovatel nebo vlastník pivovaru, pokud provozuje více než jeden pivovar, nebo pokud vlastní podíl ve více než jednom pivovaru.

3) Definice hospodářské závislosti.

Hospodářská závislost je vztažena na **provozovatele nebo vlastníky pivovaru**, a to ve smyslu, **zda byli omezeni (nebo, zda omezují jiné vlastníky nebo provozovatele pivovaru) ve schopnosti samostatně přijímat obchodní rozhodnutí**. Omezení ve schopnosti samostatně přijímat obchodní rozhodnutí nemusí být jen jinými vlastníky nebo provozovateli jiného pivovaru, ale **též osobou, která může přímo, nebo nepřímo uplatňovat (na ně, či v nich) převažující vliv**. K takovému omezení schopnosti samostatně přijímat obchodní rozhodnutí může podle zákona dojít **zejména, pokud mezi dotčenými osobami dojde k uzavření dohody narušující hospodářskou soutěž** podle zákona o ochraně hospodářské soutěže. Takovou **dohodu je přitom třeba chápat široce**, nejen jako formalizovanou smlouvu, **ale i jako jednání ve shodě**. Obsahem takové dohody nebo jednání ve shodě může být například **koordinace cen**, omezení nebo kontrola výroby či odbytu, **rozdělení trhu** či nákupních zdrojů, podmiňování uzavření obchodu dalším, nesouvisejícím plněním nebo koordinovaným postupem vůči dalším soutěžitelům. Jako dohoda zapříčiňující ztrátu hospodářské nezávislosti se však nebude posuzovat jakákoli dohoda mezi dotčenými osobami směřující ke snížení výrobních či distribučních nákladů, **ale pouze taková dohoda, která má za následek omezení schopnosti samostatně přijímat obchodní rozhodnutí**. Proto například dohoda o společném nákupu výrobních surovin pro výrobu piva nebo o spolupráci při distribuci (sdílení nákladů na nákup surovin, resp. dopravu piva ke koncovým zákazníkům nebo společný výčepní stánek např. na hudebním festivalu) by neměla zapříčinit ztrátu hospodářské nezávislosti; naopak dohody o výlučném odběru výrobních surovin nebo výlučné distribuci ztrátu hospodářské nezávislosti takřka jistě zapříčiní. Konkrétní posouzení, zda došlo k omezení schopnosti samostatně přijímat obchodní rozhodnutí, bude ovšem vždy záviset na hodnocení konkrétních okolností příslušným správcem daně.

4) Definice převažujícího vlivu.

Zákon o spotřebních daních vysloveně stanovuje 3 situace, kdy jakákoli osoba uplatňuje převažující vliv na provozovatele nebo vlastníka pivovaru, nebo v provozovateli či vlastníku pivovaru.

Generální ředitelství cel

Budějovická 1387/7 140 00 Praha 4

+420 261 331 111 | podatelna@cs.mfcr.cz | celnisprava.cz

datová schránka: 7puaa4c | IČO: 71214011

- a) **Pokud tato osoba vlastní většinový podíl provozovatele, nebo vlastníka pivovaru.**
- b) **Pokud tato osoba disponuje většinou hlasovacích práv provozovatele nebo vlastníka pivovaru.**

Zde je třeba uvést, že **většinový podíl znamená automaticky převažující vliv**, avšak **posuzovány budou také menšinové podíly a menšinová hlasovací práva**, neboť v praxi se vyskytují případy, kdy osoby s menšinovými podíly, nebo menšinovými hlasovacími právy figurují společně ve více než jednom pivovaru. Pokud by jednaly ve shodě, mohou tak společně pivovary ovládat, přičemž **stačí pouze možnost, že by takto jednat mohly** (ačkoli doposud nejednaly), aby bylo konstatováno, že tyto osoby mohou uplatňovat převažující vliv. Tento postup vychází z rozsudku Soudního dvora Evropské unie C-83/08 (Glückauf Brauerei GmbH).

V případě obchodních korporací může převažující vliv nastat v situaci, kdy provozovatel nebo vlastník jiného pivovaru sám nebo společně s osobami jednajícími s ním ve shodě nakládá s podílem na hlasovacích právech představujícím alespoň 30 % všech hlasů a tento podíl představoval na posledních třech po sobě jdoucích jednáních nejvyššího orgánu této společnosti více než polovinu hlasovacích práv přítomných osob. Jedná se především o případy, kdy v obchodní korporaci existuje velké množství držitelů hlasovacích práv, kdy většina z nich disponuje zanedbatelným množstvím hlasovacích práv. Tito držitelé se často jednání nejvyššího orgánu neúčastní, přičemž jejich neúčast tak nepřímo umožní osobě (nebo osobám) ovládajícím alespoň 30 % všech hlasů, uplatňovat v této korporaci převažující vliv.

Převažující vliv bude uplatňovat také vlastník (fyzická osoba, které ale není jednatelem) provozovatele (s.r.o.) jednoho pivovaru, který je zároveň jednatelem v jiném pivovaru (kde nemá většinový podíl). Fyzická osoba uplatňuje v tomto případě vliv v obou pivovarech.

- c) **Pokud se tato osoba podílí na obchodním vedení tohoto provozovatele nebo vlastníka pivovaru.**

V tomto případě **nezáleží na tom, jak velký vliv na obchodním vedení tato osoba má**, stačí pouze, že se **jakkoli na obchodním vedení podílí**. Tento bod se týká především **jednatelů**, kteří jednají za více než jeden pivovar. Předpokládá se, že **jednatel**, který jedná za více než jeden pivovar, **může automaticky uplatňovat ve všech pivovarech převažující vliv**.

Jak zákon o spotřebních daních pohlíží na závislé malé pivovary?

Na pivovary, jejichž provozovatelé, nebo vlastníci jsou vzájemně právně nebo hospodářsky závislí se hledí **jako na malé nezávislé pivovary**, avšak za předpokladu, že:

- a) **Součet množství piva** vyrobeného v těchto pivovarech **nepřesáhne hranici 200 000 hl** za kalendářní rok a
- b) Tyto pivovary **nejsou výrobně závislé** ani mezi sebou, ani na jiném pivovaru.

Sazba daně pro tyto pivovary bude určena na základě součtu jejich roční výroby piva.

Upozorňujeme subjekty, že závislost pivovaru může vzniknout též propojením provozovatele či vlastníka (nebo jiné osoby uplatňující převažující vliv) pivovaru s pivovarem v jiném členském státě EU.

Dále si dovoluujeme upozornit, že v souladu s ust. § 92 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, **prokazuje všechny skutečnosti**, které je povinen uvádět v daňovém tvrzení, **daňový**

Generální ředitelství cel

Budějovická 1387/7 140 00 Praha 4

+420 261 331 111 | podatelna@cs.mfcr.cz | celnisprava.cz

datová schránka: 7puaa4c | IČO: 71214011

subjekt. To se týká také sazby daně, kterou daňový subjekt v daňovém tvrzení použije a která musí zohlednit případné propojení s jinými pivovary.

Zařazení pivovaru do velikostní skupiny a změna tohoto zařazení

Uplatňování snížené sazby daně pro malé nezávislé pivovary není povinností daňového subjektu, ale jeho právem. Pro to, aby mohl daňový subjekt toto právo využít, musí kromě výše uvedených povinností splnit také následující:

Provozovatel **nově vzniklého** malého nezávislého pivovaru, který **hodlá** uplatnit sníženou sazbu daně z piva, **má povinnost** oznámit **ve lhůtě pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém zahájil výrobu**, předpokládanou roční výrobu piva a odpovídající velikostní skupinu.

Provozovatel **stávajícího pivovaru**, který byl v předchozím roce zařazen **v základní sazbě** daně z piva a **hodlá** nyní uplatňovat sníženou sazbu daně z piva, je **povinen** oznámit správci daně předpokládanou roční výrobu piva tohoto pivovaru a dopovídající velikostní skupinu a **to do 31. ledna daného kalendářního roku** (tedy pokud hodlá uplatňovat sníženou sazbu daně v roce 2025, musel oznámit do 31. 1. 2025). **Pokud tedy provozovatel pivovaru v tomto termínu oznámení nepodal, bude i v roce 2025 zařazen do základní velikostní skupiny.** Pokud jeho skutečná roční výroba po uplynutí kalendářního roku bude nižší než dolní mez stávající velikostní skupiny, je provozovatel pivovaru oprávněn pro uplatnění nižší sazby daně podat (po skončení kalendářního roku) dodatečná daňová přiznání za každé zdaňovací období uplynulého kalendářního roku. Tímto způsobem může postupovat každý provozovatel pivovaru, pokud na konci kalendářního roku zjistí, že jeho skutečná výroba je nižší než dolní mez jeho stávající velikostní skupiny. Zde je třeba připomenout, že velikostní skupina se **u právně nebo hospodářsky závislých** malých pivovarů určuje dle jejich **souhrnné roční výroby piva**.

Provozovatel pivovaru, který **v průběhu kalendářního roku překročí horní mez** stávající velikostní skupiny, je **povinen** oznámit správci daně tuto skutečnost, a to ve lhůtě pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém tato skutečnost nastala. Zároveň má **povinnost** podat **dodatečná daňová přiznání** za každé zdaňovací období tohoto kalendářního roku. Daň je splatná ve stejné lhůtě, jako je splatnost daně za zdaňovací období, ve kterém tato povinnost nastala. **V následujících zdaňovacích obdobích kalendářního roku se použije sazba daně odpovídající nově předpokládané roční výrobě piva.**

Pokud **hodlá** provozovatel zavedeného pivovaru oproti předcházejícímu kalendářnímu roku **zařadit** pivovar do **jiné než oznámené velikostní skupiny**, musí podat správci daně **oznámení do 31. ledna**. V oznámení uvede **předpokládanou roční výrobu piva a odpovídající velikostní skupinu**. Pivovar pak může být zařazen **do jakékoli vyšší velikostní skupiny**, avšak v případě zařazení do nižší velikostní skupiny může být zařazen do velikostní skupiny **pouze o jeden stupeň nižší**, než byl zařazen v předchozím kalendářním roce.

Názor Generálního ředitelství cel na některé způsoby provozování malých nezávislých pivovarů

1) Výroba piva v licenci

Výrobou piva v licenci se rozumí stav, kdy pivovar vyrábí pivo, které nese název, nebo značku jiného pivovaru, a to na základě licenční (nebo obdobné) smlouvy. Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) de facto umožňuje MNP vyrábět pivo v licenci za předpokladu, že:

- a) Společná roční výroba pivovarů (tedy těch, které jsou vzájemně licenční smlouvou vázány) nepřevyší 200 000 hl piva,

Generální ředitelství cel

Budějovická 1387/7 140 00 Praha 4

+420 261 331 111 | podatelna@cs.mfcr.cz | celnisprava.cz

datová schránka: 7puaa4c | IČO: 71214011

- b) pivovary, které jsou vzájemně v licenčním vztahu nesmí být na sobě, ani na jiném pivovaru výrobně závislé.

Nemusí se přitom jednat pouze o dvoustranný vztah – Zákon nijak neomezuje, kolika dalším pivovarům může jeden pivovar licenci udělit, avšak v případě, kdy licenci jednoho pivovaru získá více jiných pivovarů, vztahuje se limit společné roční výroby (200 000 hl piva) na všechny dotčené pivovary. Zákon zároveň nerozlišuje situace, kdy např. pivovar poskytne licenci jednomu pivovaru pouze na výrobu piva jedné značky a jinému pivovaru licenci pouze na výrobu piva jiné značky – z pohledu Zákona se jedná o tutéž výrobu piva v licenci. Zákon též podrobně neřeší situaci, kdy např. pivovar (B), který vyrábí pivo v licenci poskytnuté pivovarem (A) sám poskytne na výrobu piva své značky licenci dalšímu pivovaru (C). V tomto případě jsou všechny tři pivovary limitovány společným množstvím roční výroby piva, tedy hranicí 200 000 hl, kterou zákon o spotřebních daních stanovuje jako maximální objem výroby, aby pivovar (nebo skupina pivovarů) mohl být považován za malý nezávislý pivovar. Sazba daně a zařazení do velikostní skupiny dotčených pivovarů se bude odvíjet od souhrnné roční výroby piva všech těchto pivovarů.

2) Tzv. „létající pivovary“

Tzv. „létající pivovar“ je subjekt, který není provozovatelem daňového skladu a nedisponuje zařízením na výrobu piva. Využívá volných výrobních kapacit jiných minipivovarů (provozovatelů daňových skladů) a v rámci spolupráce s nimi následně v jejich daňovém skladu a na jejich zařízení vyrábí pivo dle své receptury. Toto pivo následně nabízí k prodeji jako své vlastní. Zde je nutné konstatovat, že „létající pivovar“ není pivovarem z pohledu Zákona. Pivo vyrobené v pivovaru pro subjekt „létající pivovar“ je stále pivo, které je vyrobeno a evidováno v pivovaru, který ho uvařil. Toto pivo je pak nejčastěji pivovarem uvedeno do volného daňového oběhu a poté prodáno „létajícímu pivovaru“, nebo je v režimu podmíněného osvobození od daně odesláno do (nevýrobního) daňového skladu „létajícího pivovaru“, přičemž druhá varianta je velmi ojedinělá.

3) Contract brewing – vaření piva na zakázku

Zjednodušeně se jedná o výrobu piva v pivovaru (A) pro pivovar (B) a to např. z důvodu, že pivovar (B) již nedisponuje výrobní kapacitou a nedokáže tudíž vlastní výrobou pokrýt poptávku. Pivo vyrobené v pivovaru (A) je následně, většinou v režimu podmíněného osvobození od daně, dopraveno do daňového skladu pivovaru (B), ze kterého je uváděno do volného daňového oběhu. Je také možná varianta, že pivo je přímo pivovarem (A) uváděno do volného daňového oběhu a až poté distribuováno pivovaru (B). Celkový objem takto uvařeného piva jde však na vrub pivovaru, který ho vyrobil, nikoli tomu, který ho uvedl do volného daňového oběhu. Pokud se jedná o dva naprosto samostatné, nijak nepropojené subjekty (právně, hospodářsky, výrobně), jedná se pak o činnost dvou nezávislých pivovarů, jejichž velikost, a tím sazba daně pro jejich pivo, bude dána pouze objemem jejich vlastní výroby. Pokud by se jednalo o pivovary závislé (ale stále malé), jejich velikost a sazba daně bude dána součtem ročních výstavů obou pivovarů.

Na zakázku může pivovar vařit pro více pivovarů najednou, přičemž platí výše uvedené. Rozdíl mezi výrobou v licenci a contract brewing je především v tom, že pivo vyrobené v licenci vyrábí pivovar pro svůj vlastní prodej, zatímco pivo vyrobené na zakázku je vyrobeno pro zadavatele.

Generální ředitelství cel

Budějovická 1387/7 140 00 Praha 4

+420 261 331 111 | podatelna@cs.mfcr.cz | celnisprava.cz

datová schránka: 7puaa4c | IČO: 71214011